

śrīḥ
śrīmatē rāmānujāya namaḥ
śrīmatē nigamāntamahādēśikāya namaḥ
śrīsītālakṣmaṇabharataśatrughnahanumatsamēta śrīrāmacandra
parabrahmaṇē namaḥ

śrīmadrāmāyaṇē vālmīkiyē ādikāvyē bālakāṇḍē

॥ *saptamaḥ sargaḥ* ॥

This document has been prepared by

Sunder Kidāmbi

with the blessings of

śrī raṅgarāmānuja mahādēśikan

His Holiness śrīmad āṇḍavan śrīraṅgam

śrīḥ
śrīmatē rāmānujāya namaḥ
śrīmatē nigamāntamahādēśikāya namaḥ
śrīsītālakṣmaṇabharataśatrughnahanumatsamēta śrīrāmacandra
parabrahmaṇē namaḥ

॥ saptamaḥ sargaḥ ॥

rājāmātyānām guṇānām nītēśca varṇanam

tasyāmātyā guṇairāsa -
nnikṣvākōḥ sumahātmanaḥ |
mantrajñāścēṅgitajñāśca
nityam priyahitē ratāḥ || 1.7.1 ||

aṣṭau babhūvurvīrasya
tasyāmātyā yaśasvinaḥ |
śucayaścānuraktāśca
rājakṛtyēṣu nityaśaḥ || 1.7.2 ||

dhṛṣṭirjayantō vijayaḥ
surāṣṭrō rāṣṭravardhanaḥ |
akōpō dharmapālaśca
sumantraścāṣṭamō'rthavit || 1.7.3 ||

ṛtvijau dvāvabhimate
tasyāstāmṛṣisattamau |
vasiṣṭhō vāmadēvaśca
mantriṇaśca tathāparē || 1.7.4 ||

suyajñō'pyatha jābāliḥ
 kāśyapō'pyatha gautamaḥ |
 mārkaṇḍēyastu dīrghāyu -
 stathā kātyāyanō dvijaḥ || 1.7.5 ||

ētairbrahmarṣibhirnitya -
 mṛtvijastasya paurvakāḥ |
 vidyāvinītā hrīmantah
 kuśalā niyatēndriyāḥ || 1.7.6 ||

śrīmantaśca mahātmānaḥ
 śastrajñā dṛḍhavigramāḥ |
 kīrtimantaḥ praṇihitā
 yathāvacanakāriṇaḥ || 1.7.7 ||

tējaḥkṣamāyaśaḥprāptāḥ
 smitapūrvābhibhāṣiṇaḥ |
 krōdhāt kāmārthahētōrvā
 na brūyuranṛtaṃ vacaḥ || 1.7.8 ||

tēṣāmaviditaṃ kiñcit
 svēṣu nāsti parēṣu vā |
 kriyamāṇaṃ kṛtaṃ vāpi
 cārēṇāpi cikīrṣitaṃ || 1.7.9 ||

kuśalā vyavahārēṣu
 sauhrdēṣu parīkṣitāḥ |
 prāptakālaṃ yathā daṇḍaṃ
 dhārayēyuh sutēṣvapi || 1.7.10 ||

kōśasaṅgrahaṇē yuktā
 balasya ca parigrahē |
 ahitaṃ cāpi puruṣaṃ
 na hiṃsyuravidūṣakam || 1.7.11 ||

vīrāśca niyatōtsāhā
 rājaśāstramanuṣṭhitāḥ |
 śucīnāṃ rakṣitāraśca
 nityaṃ viṣayavāsinām || 1.7.12 ||

brahmakṣatramahiṃsanta -
 stē kōśaṃ samapūrayan |
 sutīkṣṇadaṇḍāḥ samprēkṣya
 puruṣasya balābalam || 1.7.13 ||

śucīnāmēkabuddhīnāṃ
 sarvēśāṃ samprajānatām |
 nāsītpurē vā rāṣṭrē vā
 mṛṣāvādī naraḥ kvacit || 1.7.14 ||

kvacinna duṣṭastatrāsīt
 paradāraratirnaraḥ |
 praśāntaṃ sarvamēvāsīd
 rāṣṭraṃ puravaraṃ ca tat || 1.7.15 ||

suvāsasaḥ suvēśāśca
 tē ca sarvē śucivratāḥ |
 hitārthāśca narēndrasya
 jāgratō nayacakṣuṣā || 1.7.16 ||

gurōrguṇagrhitāśca
 prakhyātāśca parākramaiḥ |
 vidēśēṣvapi vijñātāḥ
 sarvatō buddhiniścayāḥ || 1.7.17 ||

abhitō guṇavantaśca
 na cāsan guṇavarjitāḥ |
 sandhivigrahatattvajñāḥ
 prakṛtyā sampadānvitāḥ || 1.7.18 ||

mantrasaṃvaraṇē śaktāḥ
 śaktāḥ sūkṣmāsu buddhiṣu |
 nītisāstraviśēṣajñāḥ
 satataṃ priyavādināḥ || 1.7.19 ||

īdṛśaistairamātyaiśca
 rājā daśarathō'naghaḥ |
 upapannō guṇōpētai -
 ranvaśāsad vasundharām || 1.7.20 ||

avēkṣyamāṇaścārēṇa
 prajā dharmēṇa rakṣayan |
 prajānāṃ pālanaṃ kurva -
 nnadharmāṃ parivarjayan || 1.7.21 ||

viśrutastriṣu lōkēṣu
 vadānyaḥ satyasaṅgarah |
 sa tatra puruṣavyāghrah
 śasāsa pṛthivīmimām || 1.7.22 ||

*nādhyagacchadviśiṣṭaṃ vā
 tulyaṃ vā śatrumātmanaḥ |
 mitravānnatasāmantaḥ
 pratāpahatakaṇṭakaḥ |
 sa śasāsa jagad rājā
 divi dēvapatiryathā || 1.7.23 ||*

*tairmantribhirmantrahitē niviṣṭaiḥ
 vṛtō'nuraktaiḥ kuśalaiḥ samarthaiḥ |
 sa pārthivō dīptimavāpa yuktaḥ
 tējōmayairgōbhirivōditō'rkaḥ || 1.7.24 ||*

*|| ityārṣe śrīmadrāmāyaṇē vālmikīyē ādikāvyē
 bālakāṇḍē saptamaḥ sargaḥ ||*